ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА
MUNICIPALITY YABLANITSA

гр. Ябланица пл. "Възраждане" 3
ел. 06991 / 21-26
Факс: 06991 / 22-12
https://yablanitsa.bg
e-mail: kmet@yablanitsa.bg

О Т Ч Е Т

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИНЕ НА ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА ЗА 2024 г.

Настоящият годишен отчет за изпълнението на общинската Програма за опазване на околната среда и Програма за управление на отпадъците на Община Ябланица е изготвен на основание чл. 79, ал. 5 от Закона за опазване на околната среда и чл. 52, ал. 9 от Закона за управление на отпадъците.

Програмата за опазване на околната среда на Община Ябланица е основен документ, определящ приоритети, включени в общинската политика за устойчиво развитие на общината и мерки за тяхното постигане. Програмата идентифицира и анализира проблемите в областта на околната среда на територията на общината и предлага подходи, решения и действия за тяхното преодоляване.

Програмата за опазване на околната среда на Община Ябланица е изготвена на основание чл. 79, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), като на основание чл. 52, ал. 2 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) неразделна част от нея е Програмата за управление на отпадъците на Община Ябланица.

Програмата за управление на отпадъците е разработена в съответствие с Националния план за управление на отпадъците (НПУО), за период, който съгласно чл. 52, ал. 3 от ЗУО следва да съвпада с периода на действие на НПУО и се актуализира при промяна на нормативните или фактическите условия. Програмата се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на НПУО и включва мерки за изпълнение на задълженията на кмета на общината и изискванията на ЗУО. Програмата е съобразена с Методическите указания за разработване на общински/регионални програми за управление на отпадъците за периода 2021-2028 г., утвърдени със заповед № РД-883/23.09.2021 г. на Министъра на околната среда и водите.

Програмата за опазване на околната среда ведно с Програмата за управление на отпадъците на Община Ябланица е приета с Решение № 188/19.12.2024 г. на Общински съвет – Ябланица и е съгласувана с Регионалната инспекция по околната среда и водите – Плевен, за което е издадено Решение № ПН ЕО 26/2024 г. за преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка.

Основните цели на програмите са идентифициране и анализиране на проблемите в областта на околната среда на територията на община Ябланица; предлагане на решения за преодоляването им; аргументиране на проектните предложения на Общината в екологичен аспект; използване и съхранение на природните дадености на

района; екологосъобразно управление на отпадъците в общината и намаляване на въздействието върху околната среда, причинени от образуване на отпадъци; подобряване и ефективност на използваните ресурси; увеличаване отговорността на населението и достигане качество на околната среда, което да подпомогне икономическото развитие, без да се нарушава природното равновесие; постигне устойчиво управление на околната среда и по-добра жизнена среда на населението.

Стратегическите и специфичните цели са насочени към:

- Мерки за ограничаване на изменението на климата
  - o Развитие на техническата инфраструктура в общината с цел подобряване качествата на околната среда;
  - o Развитие на енергийната инфраструктура и повишаване на енергийната ефективност на жилищни сгради, административни, социални и др. обществени сгради;
  - o Подобряване на пътната инфраструктурата и на транспортната достъпност и свързаност;
  - o Благоустрояване на съществуващи и създаване на нови озеленени площи за широко обществено ползване;
  - o Подобряване на системата за управление на отпадъците;
  - o Опазване на жизнената среда и човешкото здраве от вредни физични фактори;
- Мерки за адаптация към изменението на климата:
  - o Осигуряване на постоянни достатъчни количества питейна вода за всички населени места на територията на Община Ябланица;
  - o Подобряване на ВИК инфраструктурата и екологосъобразно управление на водите: Разширяване обхвата на изградената и изграждане на нови канализационни системи и пречиствателни съоръжения във всички населени места в общината. Опазване на количеството и подобряване на качеството на водата на подземните и повърхностните водни тела;
  - o Опазване доброто качество на почвената покривка от специфичните въздействия на климатичните промени (ерозия, уплътняване и др.);
  - o Опазване и поддържане на богатото биологично разнообразие. Устойчиво ползване на биологичните ресурси. Инвестиции за опазване на биологичното разнообразие и защита от рискове от климатични промени;
  - o Развитие на туристическа и културна инфраструктура;
  - o Запазване качествата на атмосферния въздух и поддържане в добро състояние озеленените площи в населените места на територията на общината.
- Мерки за ограничаване на антропогенното въздействие върху компонентите на околното среда:
  - o Насърчаване на нисковъглеродна икономика, зелени инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска;
  - o Повишаване на публичната информираност и ангажираност относно екологичните въпроси;
  - o Повишаване на административния капацитет на община Ябланица за изпълнение на екологична политика и реализиране на дейности и проекти в сферата на околната среда.

o Осигуряване на ефективно управление на околната среда и интегриране на екологичната политика в общата политика за развитие на икономическите сектори в общината.

- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване
- Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и
- Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци и други

В изпълнение на Програмите, съобразно стратегическите цели и плановете за действие, през 2024 г. са предприети следните мерки:

С цел подобряване на водоснабдяването и качеството на питейната вода в общината, през 2024 г. Община Ябланица работи по следните проекти:

- „Реконструкция основни водопроводи с. Малък извор, общ. Ябланица: I Реконструкция външен водопровод (от РВШ „Малък извор“ до ЧР ПС „Малък извор“)“ – финансиран от Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС), строително-монтажните работи са приключени и водопроводът е въведен в експлоатация;
- „Изграждане довеждащ водопровод захранващ гр. Ябланица и реконструкция на главен клон I от ВВМ на с. Малък извор, общ. Ябланица“ – финансиран от ПУДООС, строително-монтажните работи са приключени и водопроводът е въведен в експлоатация;
- „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа по ул. „Св. св. Кирил и Методий“ II етап – от ОТ25 до ОТ60 с. Батулци, общ. Ябланица“ – финансиран от МРРБ, строително-монтажните работи са приключени и водопроводът е въведен в експлоатация;
- „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа гр. Ябланица – ул. „Мико Петков“ ниска зона от ОТ 219 да ОТ 165“ – финансиран със средства от общинския бюджет, извършват се строително-монтажни работи.
- „Реконструкция вътрешна водопроводна мрежа (ВВМ) с. Орешене, общ. Ябланица, Главен клон I и тласкателен водопровод“ – одобрен за финансиране от МРРБ, има избран изпълнител по реда на ЗОП, предстоят строително-монтажни работи;
- „Изграждане и реконструкция на захранващ водопровод и вътрешна водопроводна мрежа в квартал „Шумака“, гр. Ябланица“ – одобрен за финансиране от МРРБ, има избран изпълнител по реда на ЗОП, предстоят строително-монтажни работи.

След процедури по реда на ЗОП са изготвени технически проекти за реконструкция на водоснабдителните и водопроводни мрежи на с. Голяма Брестница, с. Добревци и гр. Ябланица, поради честите аварии по същите, водещи до големите загуби на питейна вода. Търсят се източници за финансиране изпълнението на проектите.

С цел следене на показателите на подаваната питейна вода в община Ябланица е извършвано периодично пробовземане и анализ на пробите, както от „В и К“ АД – Ловеч, така и от РЗИ – Ловеч. Периодичен мониторинг е извършван и на местни извори и чешми.

С цел довеждане и пречистване в Пречиствателна станция за отпадъчни води – гр. Ябланица на по-голяма част от отпадъчните води, генерирани на територията на града, изготвения и проект „Канализация за битово-фекални отпадъчни води, квартал „Шумака“, гр. Ябланица“ е одобрен за финансиране от МРРБ, има избран изпълнител по реда на ЗОП и предстоят строително-монтажни работи.

През 2024 г., изградената комисия за проверка на състоянието и проводимостта на речните легла на територията на общината е извършвала периодични проверки, като при констатиране на несъответствия са вземани мерки за отстраняването им. Извършвани са почиствания на речни легла и дерета на територията на общината, с цел осигуряване на тяхната проводимост и недопускане риск от наводнения и опасност за живота и здравето на населението на общината, както и опазване количеството и подобряване на качеството на водата на подземните и повърхностни водни тела.
Осъществявани са дейности по проект за „Аварийно-възстановителни работи в регулационните граници на гр. Ябланица, общ. Ябланица“ – етап 2, финансиран от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

С цел развитие на енергийната инфраструктура и повишаване на енергийната ефективност на обществени сгради е изготвен проект за „Модернизация на образователната среда в гр. Ябланица – основен ремонт, обновяване и реконструкция на СУ „Васил Левски“. Проектът е финансиран от Министерство на иновациите и растежа по План за възстановяване и устойчивост и предстои изпълнение на строително-монтажни работи.

С цел подобряване на пътната инфраструктура, разработените проекти за „Реконструкция и рехабилитация на съществуваща ул. „Мико Петков“ от т.0 - преди кръстовището с републикански път I-3 ”Гара Бяла – Луковит – Ябланица – Ботевград” до т.84 – преди кръстовището с ул.“Рила“ до о.т.83, с дължина 950м, в гр. Ябланица“, „Реконструкция и рехабилитация на съществуваща ул. „Св. св. Кирил и Методий“ ОТ 164 – От 113, гр. Ябланица“ и „Реконструкция и рехабилитация на съществуваща ул. „Трети март“ в с. Брестница, общ. Ябланица, обл. Ловеч, от ОТ 82 до ОТ 83 с дължина 52 м.“, са одобрени за финансиране по подмярка 7.2. на Програма за развитие на селските райони и предстои извършване на строително-монтажни работи след подмяна на уличните водопроводи по същите. В проектите освен ремонт на асфалтовите настилки на посочените улици е предвидена и реконструкция на тротоари и прилежащата инфраструктура.

След проведена процедура по реда на ЗОП са асфалтирани на улици или части от улици във всички населени места в общината.

Осъществяването на посочените дейности ще доведе и до подобряване качеството на атмосферния въздух, поради подновяването на асфалтовата настилка по улици, които преди това са с компрометирана такава, като при преминаването по тях се отделя голямо количество прахови частици.

През отчетната година са извършвани и редица дейности по почистване, озеленяване и поддържане на зелените площи и декоративната растителност, която от своя страна благоприятства за подобряване качеството на атмосферния въздух.

По подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегия за ВОМР на СНЦ

„МИГ Ябланица - Правец“ е одобрен за финансиране проект „Изграждане и обновяване на площи за широко обществено ползване в поземлен имот с идентификатор 87014.701.2117 и поземлен имот с идентификатор 87014.37.480 гр. Ябланица, област Ловеч“, по който ще бъде изградена нова озеленена зона за отдих за широко обществено ползване.

В изпълнение на поставената цел за подобряване на системата за управление на отпадъците, в периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. сметосъбирането и сметоизвозването на територията на община Ябланица е извършвано от „Комунал сервиз“ ООД, на основание договор № 07-83/20.02.2023г., (за периода 01.01.2024 г. – 30.04.2024 г.) и договор № 07-123/30.04.2024 г. (за периода 01.05.2024 г. – 31.12.2024 г.), сключени след провеждане на процедури по ЗОП. Въз основа на договорите е осъществявано „Сметосъбиране, сметоизвозване и транспортиране на битови отпадъци на територията на община Ябланица“, като фирмата е извършвала събиране на битовите отпадъци от деветте населени места в общината изхвърлени в съдовете за смет, събиране на нерегламентирано изхвърлените отпадъци около съдовете за събиране на същите и транспортирането им до депото на Регионален център за управление на отпадъците – гр. Луковит.

Към края на 2024 г. разпределението на съдовете за битови отпадъци в града и в селата на общината е както следва:

№	Населено място	Брой и вид на осигурените съдове за събиране на битови отпадъци	
		Контейнер тип „Бобър“ – 1,100 м^3	Кофа тип „Мева“ – 110 л.
1	гр. Ябланица	163	650
2	с. Батулци	15	60
3	с. Брестница	43	100
4	с. Голяма Брестница	15	7
5	с. Добревци	32	110
6	с. Дъбравата	12	0
7	с. Златна Панега	80	180
8	с. Малък извор	15	126
9	с. Орешене	18	60
ОБЩО:		**393**	**1293**

След взето Решение № 97/04.06.2024 г. на Общински съвет – Ябланица и сключен договор с фирма „Комунал тех“ ЕООД, със средства от обезпеченията и отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО за 2024 г. са закупени 250 бр. нови кофи за битови отпадъци, които са раздадени на жителите на общината.

През отчетната година, поради възникнала необходимост са ремонтирани/подменени 25 бр. контейнери тип „Бобър“.

През 2024 г. образуваните на територията на община Ябланица 1 613,920 т. битови отпадъци са депонирани на Регионално депо за неопасни отпадъци – Луковит.
За депонирането на съответните количества битови отпадъци Община Ябланица е начислила: 153 322.40 лв. (95,00 лв./т.) отчисления по чл. 64 от Закона за управление на отпадъците, необходими за изграждане на нови съоръжения за третиране на отпадъците; 9280.04 лв. (5,75 лв./т.) обезпечения по чл. 60 от Закона за управление на

отпадъците, предвидени за следексплоатационни грижи за депата; 71658.05 лв. (44,40 лв./т.) цената за депониране към Общинско предприятие „Регионално депо за неопасни отпадъци – Луковит“.

В изпълнение на договор № 07-160/22.08.2023 г., сключен между Община Ябланица и „Ес Кей Про Сървиз“ ЕООД е изготвен четирисезонен морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Ябланица. Окончателния доклад за морфологичния състав на битовите отпадъци е предаден на Община Ябланица през м. май 2024 г., след взимане на всички четири проби и изготвяне на необходимите анализи и изводи.

Ежегодно до 30-ти Октомври на основание чл. 63, ал. 2 от ЗМДТ се изготвя график за събиране и извозване на битовите отпадъци и поддържане чистотата на територията на общината, определен със заповед от Кмета на общината. Графикът за сметосъбиране и сметоизвозване за 2024 г. е определен със Заповед № 1721/ 20.10.2023г. на Кмета на община Ябланица. На 29.10.2024 г. е издадена Заповед № 1396/29.10.2024 г. с утвърдения за 2025 г. график. В системата за сметосъбиране е обхванато 100% от населението на общината.

През 2024 г. извозването на събраните отпадъци във всички населени места на територията на общината е осъществявано 2/3 (два/три) пъти месечно (през седмица), с изключение на ул. „Генерал Гурко“, ул. „Мико Петков“, пл. „Възраждане“, пл. „Искър“, СУ „Васил Левски“, ж.к. „Младост“ бл. № 1 и бл. № 2, ж.к. „Изток“ бл. № 1, бл. № 2 и бл. № 3, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ № 7 (ФЦСМП – Ябланица), ул. „Георги Бенковски“ № 13 (РС ПБЗН – Ябланица), ул. „Александър Стамболийски“ (само контейнери тип „Бобър“), ул. „Борьов дол“ (само контейнери тип „Бобър“) и местност „Пали лула“ № 112 (ДАП), за които сметоизвозване е осигурявано 4/5 (четири/пет) пъти месечно (1 (един) път седмично) по утвърден график. При необходимост някои от съдовете за събиране на отпадъци са обслужвани и допълнително извън графика.

През годината са осъществени редица проверки, както регулярни, така и по жалби и сигнали на граждани за наличие на нерегламентирано изхвърлени отпадъци на територията на общината. При констатиране на локални замърсявания при извършване на проверките са предприемани действия по почистване на отпадъците, с цел предотвратяване риска за здравето на населението, недопускане на замърсяване на околната среда и привеждането на заобикалящата ни среда в приятно и приветливо за живот и отдих място. Всички установени през 2024 г. нерегламентирани сметища и локални замърсявания с отпадъци (106 бр. локални замърсявания с отпадъци или нерегламентирани сметища, като от тях: 79 бр. локални замърсявания на пътни отбивки от общинската и републиканската пътни мрежи, 16 бр. локални замърсявания около мостови съоръжения на реки или дерета и 11 бр. образувани нерегламентирани сметища) са почистени своевременно със средства на Община Ябланица, безвъзмезден труд на доброволци и предоставена техника от фирми, работещи на територията на общината.

През 2024 г. се проведе и Националната кампания „Да изчистим България за един ден“, като участие взеха 198 доброволци, които в периода 09.09.2024 г. – 14.09.2024 г. почистиха 36 замърсени места. Бяха събрани и извозени до депо 39,630 т. нерегламентирано изхвърлени отпадъци.

През 2024 г. са организирани и дейности по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и предаването им за последващо третиране.

С цел намаляване общото количество депонирани битови отпадъци, през 2024 г. Община Ябланица работи съвместно с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „ЕКОПАК България“ АД, на база сключен договор № 07-93/23.03.2023 г.

Системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията на общината през 2024 г. обхваща гр. Ябланица и с. Брестница, като се осъществява чрез три вида контейнери за разделно събиране на отпадъците, поставени приз месец април. През отчетната година, разположените на територията на общината съдове за разделно събиране са както следва:

- „Жълт“ контейнер тип „Иглу“ – 1500 л. за събиране на метални и пластмасови опаковки;
- „Син“ контейнер тип „Иглу“ – 1500 л. за събиране на опаковки от хартия и картон;
- „Зелен“ контейнер тип „Иглу“ – 1500 л. за събиране на стъклени опаковки.

Системата се обслужва от „Евро Импекс“ ЕООД – подизпълнители на „ЕКОПАК България“ АД.

През 2024 г. разпределението на контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки по населени места е представено в следващата таблица:

№	Населено място	Вид и брой на поставени контейнери		
		„Жълт“ контейнер тип „Иглу“ 1500 л.	„Син“ контейнер тип „Иглу“ 1500 л.	„Зелен“ контейнер тип „Иглу“ 1500 л.
1	гр. Ябланица	6	6	6
2	с. Брестница	3	3	3
ОБЩО:		**9**	**9**	**9**

По данни на „ЕКОПАК България“ АД, през 2024 г. събраните и предадени за рециклиране количества отпадъци от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки са както следва:

Събрани отпадъци през 2024г. от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки		
Вид отпадък	**Количество събран отпадък**	**Количеоство отсортиран отпадък**
„Син“ контейнер	1,860 т.	1,116 т.
„Жълт“ контейнер	1,720 т.	0,600 т.
„Зелен“ контейнер	1,600 т.	1,184 т.
ОБЩО:	**5,180 т.**	**2,900 т.**

Видно от представените данни, съдовете не се използват достатъчно интензивно и повече от 44 % от събраните в тях отпадъци са с битов характер, негодни за рециклиране/оползотворяване, но съпоставени с данните за 2023 г. се отбелязва значително увеличение за разделно събраните отпадъци и процента на годните за рециклиране разделно събрани отпадъци от опаковки.

През декември 2023 г. е сключен договор № 07-217/20.12.2023 г. с „ОЙЛ РЕЦИКЛЕЙШЪН” ЕООД за създаване на система за разделно събиране и оползотворяване на отработени масла на територията на община Ябланица, но през 2024 г. по данни на фирмата, няма разделно събрани такива на територията на общината.

През 2024 г. е сключен и договор № 07-113/11.04.2024 г. с „ЕЛТЕХРЕСУРС“ АД за организиране на система за разделно събиране, транспортиране, съхранение и предаване за предварително третиране с цел последващо оползотворяване и/или обезвреждане на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО). През месец април 2024 г. беше организирана кампания по предаване на ИУЕЕО, а на територията на гр. Ябланица е определена площадка за поставяне на съд за събиране на същите. По данни на фирмата, през 2024 г. са събрани:

- ИУЕЕО от физически и юридически лица – 12 503,00 кг.,
- ИУЕЕО от Община и Общински обекти – 770,00 кг.,
- луминесцентни лампи - физически и юридически лица – 60,00 кг.

Във връзка с подготовка на проектна документация за кандидатстване по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на програма „Околна среда“ 2021-2027, процедура „Мерки за изграждане, разширяване, и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци – втора“, сред жителите на общината е извършено анкетиране за нагласата за въвеждане на разделно събиране на биоразградими отпадъци. Един от въпросите в анкетата е дали прилагат домашно компостиране, като от 165 анкетирани, 71 човека (43%) са потвърдили, че и към момента извършват домашно компостиране.

С цел почистване на териториите за обществено ползване за извършвани редица дейности.

Териториите за обществено ползване са поддържани от четирима служители на Община Ябланица, трима работници по програма „Младежка заетост +“, петнадесет работници по Регионална програма за заетост, един стажант по Проект „Възможност за развитие“ и лицата, полагащи обществено-полезен труд 10 дни месечно, поради получаване на месечно подпомагане по чл. 12 от ППЗСП. Извършвани са дейности по почистване на нерегламентирани сметища и локални замърсявания с отпадъци, премахване на паднали или пречещи на движението по пътищата клони, оборки и метене на площадни пространства, тротоари и улици, почистване на банкети, канавки и др. по общинската улична и пътна мрежа от растителност и отпадъци, почистване на гробищни паркове, зелени площи и др.

През 2024 г. са извършвани редица проверки за спазване изискванията на националното и местното законодателство в областта на опазване на околната среда, като са съставени 45 броя акта за установяване на административни нарушения (АУАН). Издадени са 45 броя наказателни постановления (НП), в това число 3 броя НП за изхвърляне на отпадъци на неразрешени за целта места и 13 бр. НП за нерегламентирано изгаряне на отпадъци.

Община Ябланица работи и за изпълнение на целите за опазване и поддържане на биологичното разнообразие.

За опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие от лечебни растения, към Програмата за опазване на околната среда на Община Ябланица има изготвен раздел „Лечебни растения“

Съгласно Заповед № РД-0181/20.02.2024 г. на Директора на РИОСВ – Плевен, са разпределени количествата билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване, определени за региона на РИОСВ – Плевен със Заповед № РД-99/ 05.02.2024 г. на МОСВ (ДВ бр. 15/20.02.2024 г.) между билкозаготвителите, подали заявки в РИОСВ – Плевен.

През изминалата година в Община Ябланица не са постъпвали искания за издаване на позволителни за събиране на лечебни растения от имоти общинска собственост.

Към края на 2024 г. Общината има сключени общо 24 бр. договори с животновъди за отдаване под наем на общински мери, пасища и ливади, като според залегнали в договорите клаузи, наемателите са длъжни да поддържат предоставените им имоти в добро земеделско и екологично състояние, което спомага за опазване и поддържане на биологичното разнообразие.

За информиране на обществеността по различни теми, свързани с опазване на околната следа и управление на отпадъците, Община Ябланица използва предимно информационните табла в административните сгради на общината и кметствата. Съобщения е информация се публикуват и на официалния сайт на Община Ябланица, и издавания от Общината вестник „Ябланица днес“.

През отчетната година със съдействието на „ЕКОПАК България“ АД бяха организирани няколко информационни кампании сред населението на общината, насочени към популяризирането на разделното събиране и рециклиране на отпадъци и ползите за околната среда, които носят спестените при рециклирането ресурси.

Изготвил:
Светла Симеонова
Ст. експерт ОСЕ при Община Ябланица